

Ýoýel kitaby we Laodikialy Ýedinji Günlügçiler Ybadathanasy — Kyrk Altynjy San

Jeff Pippenger

2026-02-12

Kyrk Altynjy San

Kaýsariýa Filipiden Kaýsariýa Maritima çenli döwür üçünji sagatdan dokuzynjy saga çenli aralygy aňladýar; bu aralyk altynjy sagatda bölünýär. Kaýsariýadan Kaýsariýa çenli bolan bu bölünişik Özgeriş dagydy. Özgeriş dagy başga iki çyzygy hem Pentekost ýekşenbe kanunyndan baş gün ön gelen üç ädimli ýolgörkezijä laýyk getirýär.

Dagda Ata Taýda ikinji gezek gürlledi. Onuň ilkinji gezek gürländigi Mesihniň çokundyrylmagynda boldy, soňky gezek bolsa haçyň ön ýanyndady.

Indi janyň perişandyr; men näme diýeýin? Eý Ata, meni bu sagatdan halas et; emma men hut şu maksat bilen şu sagada geldim. Eý Ata, Öz adyňy şöhratlandyr. Şonda gökden bir ses gelip: Men ony şöhratlandyrdym, ýene-de şöhratlandyryň, diýdi. Şol sebäpli ýanynda durup, muny eşiden halk onuň gümmürdäni aýdýandygyny aýtdy; başgalar bolsa: Oňa bir perişde gepledi, diýdiler. John 12:27–29.

Hudaý bir ýüz kyrk dört müňi möhürläp, olaryň üstüne Öz adyny ýazanda, Öz adyny şöhratlandyryr.

Ýeňiji edýäni Men Öz Hudaýymyň ybadathanasynda sütün ederin, ol indi mundan beýläk daşary çykmaz; Men onuň üstüne Öz Hudaýymyň adyny, hem-de Öz Hudaýymyň şäheriniň adyny, ýagny Öz Hudaýymyň ýanyndan gökden inýän täze Iýerusalimiň adyny ýazaryn; şeýle hem Men onuň üstüne Öz täze adyny ýazaryn. Gulagy bolan, Ruhniň ýygnaklara näme diýýändigini eşitsin. Ylham 3:12, 13.

Özgermä Dagynda Butrus, Ýakup we Ýohanna diňe şol ýerde bolan şägirtlerdi; edil Ýaýrusyň gyzynyň direldilişinde bolşy ýaly, hem-de soňra Getsemani bagynda-da şeýledir. Getsemani, edil Ýuhanna on ikide Atanyň sözleýşi ýaly, haçdan ön derrew gelipdi. “Getsemani” diýmek “ýag sykylýan ýer” diýmekdir; bu bolsa bakyrlyryň ýag synagyny görkezýär. Getsemani — jany “ölüm bilen ýüzbe-ýüz” getirýän “çökgünlik pursady”dyr, akylly bakyrlyrsa bu synagdan geçýärler; çünki ikinji ybadathana synagynda olar ýaşayş bilen ýüzbe-ýüz boldular, sebäbi Isa otuz günniň dowamynda “ýüzbe-ýüz” öwretti.

Atanyň ilkinji gezek sözlän wagty Mesihniň çokundyrylmasynda boldy, diňe Petrusy, Ýakuby we Ýahýany aýratynlykda ilkinji gezek alyp giden wagty bolsa Ýairiň on iki ýaşly gyzynyň direldilen wagtydy. On iki ýaşly päk gyzyň direldilmegi, direlişniň güýjüni alamatlandyryan Mesihniň çokundyrylmasy bilen gabat gelýär. Ýairiň gyzynyň direldilmegi Mesihniň çokundyrylmasy we Kaesariýa Filippi bilen gabat gelýär. Getsemani we haça çykarylmazyndan ön Ata sözläninde Mesihniň ynjalyksyzlyga düşmegi Kaesariýa Maritima bilen gabat gelýär.

Setir üstüne setir, Petrus Kaýsareýa Filipide Şimon Barýonanyň ady Petrus diýlip üýtgedilende möhürlenýän ýüz kyrk dört müňi aňladýar. Paniumda, ýagny Kaýsareýa Filipide möhürlenenden soň, Petrus dagyň altynjy sagadyna gidýär; ol ýerde ol Kaýsareýa Maritimada Korneliusyň çagyryşyna jogap bermäge dowam edişi ýaly, baýdak hökmünde ýokary galdyrylýar. Kaýsareýa Filipide Petrus Exseter lager ýygnagyndan Hudaýyň möhüri we yglan etmeli Ýarygijeki Gykylygyň habary bilen çykýar. Surnaýlar baýramy arkaly şekillendirilen Yslamyň habary Petrusy deňiz ýakasyndaky Kaýsareýa alyp gidýär. Yslamyň habary Petrusy dünýäniň nazaryna ýokary galdyrýar, çünki Petrus surnaýlar baýramyndan öň Yslamyň pygamberlik taýdan gelşini öňünden aýdypdy.

Ine, Men size Rebbiň beýik hem gorkunç güni gelmezinden ozal pygamber Ylýasy size ibererin; ol atalaryň ýüreklerini çagalaryna, çagalaryň ýüreklerini hem atalaryna öwrer, ýogsam Men gelip, ýeri nälet bilen uraryn. Malaky 4:5, 6.

Setir-setir boýunça Ýelýanyň habary atalaryň ýüreklerini öz çagalary bilen sazlaşdyrmaga esaslanýan habardyr. Ýelýa Ata Millerdi, ol öz çagalaryny şekillendirýär. Ýüz kyrk dört müň William Milleriň çagalarydyr, we Milleriň ýüregini öz çagalaryna öwürmek Millerit taryhyny Ýelýanyň taryhy bilen, şeýle hem Ýahýa Çokundyryjyny ýüz kyrk dört müň bilen baglanyşykly habarçy bilen sazlaşdyrmakdyr. Bu dört çyzygyň sazlaşygynyň bir bölegi şudur: Ýelýanyň, Ýahýanyň we Milleriň synag taryhlarynyň hersinde häzirki hakykatyň ýeke-täk habary habarçynyň üsti bilen gelen habardy.

Gileadyň ýaşajylaryndan bolan tişbeli Ylýas Ahaba şeýle diýdi: „Öz huzurynda durýan Ysraýylyň Hudaýy Reb diri bolşy ýaly, meniň sözüme görä bolmasa, bu ýyllarda ne çyg, ne-de ýagş ýagmaz.“ 1 Patyşalar 17:1.

Waýt uýa Ýahýanyň, Isanyň Ylýas diýip kesgitlän habaryny kabul etmedikleriň Isanyň taglymatlaryndan peýda görmejekdiklerini, şeýle hem birinji perişdäniň habary hökmünde görkezilen Milleriň habaryny ret edenleriň ikinji perişdäniň habaryndan peýda görüp bilmejekdiklerini anyk aýdýar. Ylýasyň ýagşyň diňe onuň buýrugy bilen ýagjakdygy baradaky yglandy bilen birlikde, Ylýasyň habary bilen Bagalyň habarynyň arasynda saýlaw etmegi öz içine alýan ahyrky synag hem bardy. “Näçe wagta çenli” diýen pygamberlik nyşany Ylýasyň Karmel dagyny ýekşenbe kanuny bilen utgaşdyrýar.

Şeýlelik bilen, Ahap Ysraýyl ogullarynyň hemmesine habar iberdi we pygamberleri Karmel dagyna ýygnady. Eliýas ähli halka ýüzlenip, şeýle diýdi: «Haçana çenli iki pikiriň arasynda ikeriňlenip ýörsüňiz? Eger Reb Hudaý bolsa, Oňa eýeriň; emma eger Bagal bolsa, onda oňa eýeriň». Halk bolsa oňa bir söz hem jogap bermedi. Şonda Eliýas halka şeýle diýdi: «Rebbiň pygamberi hökmünde men, diňe men galdym; emma Bagalyň pygamberleri dört ýüz elli adamdyr. Şeýle bolsa, bize iki öküzi bersinler; goý, özleri üçin bir öküzi saýlap alsynlar-da, ony böleklere bölüp, odunyň üstünde goýsunlar, ýöne aşagyna ot goýmasynlar; men bolsa beýleki öküzi taýýarlap, odunyň üstünde goýaryn, aşagyna hem ot goýman. Soňra siz öz hudaýlaryňyzyň adyny çagyryň, men bolsa Rebbiň adyny çagyraryn; oda jogap berýän Hudaý — şol Hudaýdyr». Bütün halk jogap berip: «Bu gowy aýdyldy» diýdi. 1 Patyşalar 18:20–24.

Karmeldäki synag iki habaryň arasynda saýlaw etmekdi. Bu hakyky we galp pygamberligiň, hem-de habarçy Ylýas bilen Jezebeliň saçagynda oturan pygamberleriň arasyndaky synagdy. Bu habarçy we habar hakyndady. 1844-nji ýylda Reb Milleri hakyky pygamber, Milleriň habaryny bolsa şeh we ýagyş hökmünde aýan eden synagy amala aşyranda, Karmel gaýtalandy. Hakyky pygamber bilen hakyky habaryň, galp pygamber we galp habar bilen garşylykdaky tapawudy Exeter çadyr ýygnaýynda Exeter çadyry we Watertown toparynyň çadyry arkaly görkezildi. Hakyky bilen galby garşylykda görkezýän iki mukaddes çadyr. Karmelde edilen tapawut we 1844-nji ýylyň taryhy, Petrus möhürlenip, baýdak hökmünde daga göterilende, Kaýsariýa Filipidäki wakada tanalýar. Ol öz habarynyň ahyrky ýagyşyň ýeke-täk hakyky habarydygyny yglan edendigi üçin göterildi. Onuň öňünden aýdyşy amala aşanda, ol göterildi.

Surna baýramy Pentikost möwsümindäki üçünji we synag daşdyr; şol synag daşyndan öň Petrus Yslamyň Gece ýaryndaky Nidanın yglan edilişiniň başlangyjyny alamatlandyrmak üçin boşadylyp goýberilmelidigini kesgitleýär. Pygamberligiň ýerine ýetmegi, gapdaldan geçilip gidilýän öňki äht halkyny aňladýan protestantlardan Milleritleri tapawutlandyran zat boldy. Hakyky bilen ýalanyň arasyndaky tapawut aýan edilenden soň, Ýelýa ýalan pygamberleri hut özi öldürdi. Bu tapawut surna baýramynda, Yslam hakdaky öňünden aýdylanlygyň ýerine ýetirilýän wagtynda edilýär.

Milleritler taryhynyň Ýarygije Nidas y düzedilen we soňra ýerine ýetirilen bir pygamberlik çaklamasydy. Ol 1844-nji ýylyň 22-nji oktýabrynda ýerine ýetirildi, emma Milleriň Ýarygije Nidasy baradaky ilkinji düşüňjesi 1843-nji ýyl bolupdy. Samuel Snow habaryň düzedilmegini alamatlandyrýar, we onuň habary “hakyky” Ýarygije Nidasy habary diýlip tanalyp başlandy.

1844-nji ýyl Milleriň habary bilen protestantlaryň habarynyň arasyndaky tapawudyň bir şekillendirilmesi boldy. Synag işiniň dowamynda protestantlar Miller tarapyndan öldürildi, şondan soň olar dinden çykan protestantçylyga, Rimiň gyzlaryna, Izebeliň ruhanylaryna öwrüldiler. Bu tapawut pygamberlik habarynyň kabul edilmegi ýa-da ret edilmegi arkaly aýan edildi. Ýahýa we Miller bilen baglylykda, pygamberlik habary ýoldan çekilip geçilýän öňki äht halkynyň ýalan habaryny paş etdi. Ylýasyň habary onuň sözünden başga ýagyşyň ýagmajagyny yglan etdi, we üç ýarym ýyldan soň şol beýannamanyň synagy aýan edilmelidi.

Ahap Ylýasany gören wagty şeýle boldy: Ahap oňa: «Ysraýyly biynjalyk edýän senmi?» diýdi. Ol hem şeýle jogap berdi: «Ysraýyly biynjalyk eden men däl; eýsem sen we kakaňyň öýi biynjalyk etdiňiz, çünki siz Rebbiň buýruklaryny terk etdiňiz we sen Baallaryň zyndan gitdiň. Indi bolsa adam iberip, ähli Ysraýyly Karmel dagyna meniň ýanyma ýygna, şeýle hem Ýezebeliň saçagyndan iýýän Baalyň dört yüz elli pygamberini we agaçlyklaryň dört yüz pygamberini-de.» 1 Patyşalar 18:17–19.

Ýalan bilen hakykylygyň arasyndaky tapawut, islegçi bolsun ýa-da habar bolsun, hem habara, hem-de habarchä garşy bildirilýän aýyplamalary öz içine alan synag işiniň dowamynda ýüze çykaryldy. Ylýas Ysraýyly biynjalyk etmekde aýyplanan adamdy, çünki onuň habary ýagyşy saklapdy. Eger Ysraýylda ýagyş dowam eden bolsady, Ylýas barada hiç hili mesele gozgalmazdy. Mesele Ylýasyň öňünden aýdan sözüne we onuň üç ýarym ýylyň dowamynda ýerine ýetmegine esaslanýardy.

Petrus Sezariya Filipiniñ litmus synagynda bolanda, ýagny surnaýlar baýramynda, şeýle hem eşegiň çözülýän ýerinde, Ýarygije Nalasynyň habarynyň başlangyjy bellige alynýar. Petrus, Ýlyas ýaly, ýaňy öz öňünden aýtmasyň tassyklanmagyna şaýat boldy, hem-de hakykat bilen galplygyň arasyndaky tapawut hemmeleriniň görmegi üçin aýan edildi. Öňünden aýtmagyň tassyklanmagy litmus synagy bolan surnaýlar baýramy bilen şekillendirilýär. Ol öňünden aýtma hem 1840-njy, hem-de 1844-nji ýyllar arkaly timsallaşdyryldy; şol ýerde bir öňünden aýtma düzedilip, soňra ýerine ýetirilýär. Joşaya Litçini düzedilen öňünden aýtmasy 1840-njy ýylyň 11-nji awgustynda birinji perişdä güýç berdi, hem-de Milleriň 1843-nji ýyl baradaky öňünden aýtmasy Snow tarapyndan düzedildi.

“1840-njy ýylda pygamberligiň ýene bir ajaýyp ýerine ýetmegi giňden gyzyklanma döretdi. Iki ýyl ozal, ikinji geliş hakynda wagyz edýän öňdebaryjy ruhanylaryň biri bolan Josiah Litch, Osman imperiýasynyň ýykylmagyny öňünden aýdyp, Ýlham 9-yň düşündirişini çap edipdi. Onuň hasaplamalaryna görä, bu güýç... 1840-njy ýylyň 11-nji awgustynda ýykylmalydy, şol wagt Konstantinopoldaky Osman güýjüniň syndyrylmagyna garaşyp bolar. Men bolsa munuň hut şeýle boljakdygynyň subut ediljekdigine ynanýaryn.”

“Bellenen hut şol pursatda Türkiýe öz ilçileriniň üsti bilen Ýewropanyň ýaran döwletleriniň goragyny kabul etdi we şeýlelik bilen özüni hristian milletleriniň gözegçiliginiň astyna goýdy. Bu waka öňden aýdylan pygamberlik habaryny takyk ýerine ýetirdi. Bu mälim bolanda, köp sanly adam Milleriň we onuň ýoldaşlarynyň kabul eden pygamberlik düşündiriş ýörelgeleriniň dogrudygyna ynandy, we Mesihiniň gelşi baradaky herekete ajaýyp bir itergi berildi. Bilimli we abraýly adamlar Miller bilen birleşip, hem onuň garaýyşlaryny wagyz etmekde, hem-de çap edip ýaýratmakda oňa goşuldylar, we 1840-njy ýyldan 1844-nji ýyla çenli bu iş çalt depgin bilen giňeldi.” The Great Controversy, 334, 335.

Litçini öňünden aýdan zady Ýslam barada bolupdy, Snoýuň öňünden aýdan zady bolsa ýapyk gapy barada bolupdy. Litçini öňünden aýdan zady berjaý bolanda, habary esaslandyran usulyýet kabul edildi, hem-de habary kabul edenler habarchysy bilen “birleşdiler”. Öňünden aýdylyşyň berjaý bolmagynda hem habar, hem-de habarçy ykrar edildi. Litçini öňünden aýdan zady Ýslam barada bolupdy, Snoýuň öňünden aýdan zady bolsa ýapyk gapy barada bolupdy.

Men Hudaýyň halkyny şatlykly garaşyk içinde, öz Rebbine garaşyp duran halda gördüm. Emma Hudaý olary synagdan geçirmegi niýet etdi. Onuň eli pygamberlik döwürleriniň hasaplanyşyndaky bir ýalňyşy örttdi. Öz Rebbine garaşýanlar bu ýalňyşy ýüze çykarmadylar, wagta garşy duran in bilimli adamlar hem ony görüp bilmediler. Hudaý Öz halkynyň lapykeçlige düş gelmegini niýet etdi. Wagt geçdi, Halasgäriňe şatlykly garaşyk bilen garaşanlar gynaňçly we ruhdan düşen boldular, emma Isanyň görünmegini söýmedik, habary bolsa gorky bilen kabul edenler, Onuň garaşylan wagtda gelmändigine şat boldular. Olaryň iman ykrary ýürege täsir etmändi we durmuşy päkländirmändi. Wagtyň geçmegi şeýle ýürekleri ýüze çykarmak üçin örän ýerlikli boldy. Olar öz Halasgäriňiň görünmegini hakykatdanam söýen gaýgyly, lapykeç bolanlary ilkinji bolup terk etdiler hem-de olary ýaňsa aldylar. Men Hudaýyň Öz halkyny synap, synag sagadynda çekinip yza dolanjaklary ýüze çykarmak üçin olara içgin bir synag bermegindäki paýhasyny gördüm.

Isa we ähli gök goşunlary, janynyň söýenini görmäge süýji garaşma bilen hyjuwlanýanlara duýgudaşlyk we söýgi bilen garadylar. Synag sagatlarynda olary goldamak üçin perişdeler olaryň daşynda pelesañ urýardylar. Gökden gelen habary kabul etmegi äsgermezlik edenler garaňkylykda galdyryldylar, çünki Hudaýyň gahary olaryň garşysyna tutaşdy; sebäbi Olaryň gökden iberen nuruny kabul etmek islemediler. Rebleriniň näme üçin gelmändigine düşünip bilmedik şol wepaly, lapykeç bolanlar garaňkylykda galdyrylmandylar. Olar ýene-de pygamberlik döwürlerini barlamak üçin Mukaddes Kitaplaryna ugrukdyryldylar. Rebbiň eli sanlardan aýryldy, we ýalňyşlyk düşündirildi. Olar pygamberlik döwürleriniň 1844-nji ýyla çenli ýetýändigini gördüler, hem-de pygamberlik döwürleriniň 1843-nji ýylda tamamlanýandygyny görkezmek üçin öňe süren şol bir delilleriniň, olaryň 1844-nji ýylda gutarýandygyny subut edýändigini düşündiler. Hudaýyň Sözünden çykan nur olaryň ýagdaýynyň üstüne saçyldy, we olar bir gijikme wagtyny açdylar: “Ol [görünüş] gijä galsada, oňa garaş.” Mesihniň derrew gelmegine bolan söýgülerinde olar hakyky garaşýanlary aýan etmek üçin bellenen şol görnüşniň gijikmesini gözden salypdylar. Ýene-de olaryň bir wagt nokady bardy. Şeýle-de bolsa, men olaryň köpüsiniň 1843-nji ýylda imanlaryny häsiýetlendiren şol yhlas we kuwwat derejesine eýe bolmak üçin agyr lapykeçliginiň üstünden galyp bilmeýändigini gördüm.

„Şeýtan we onuň perişdeleri olaryň üstünden ýeňiş gazandylar, habary kabul etmedikler bolsa, ony özleriniň atlandyryşlary ýaly, azgynçylyk hökmünde kabul etmändikleri üçin, öňdengörüjilikli hökümüne we paýhasyna özlerini gutladylar. Olar munuň bilen özlerine garşy Hudaýyň maslahatyny ret edýändiklerini hem-de gökden iberilen habary ýaşap amala aşyrýan Hudaý halkyny çykalgasyzlyga salmak üçin Şeýtan we onuň perişdeleri bilen bilelikde iş alyp barýandyklaryny duýmadylar.

Bu habardaky imanlylar ýygnaklarda ezildi. Bir wagtyň dowamynda bu habary kabul etmedikler ýürekleriniň duýgularyny amalda görkezmekden gorky sebäpli saklanypdylar; emma wagtyň geçmegi olaryň hakyky duýgularyny ýüze çykardy. Olar garaşýanlaryň pygamberlik döwürleriniň 1844-nji ýyla çenli uzalýandygyny aýdyp bermäge özlerini borçly hasap eden şaýatlygyny dymdyrmak islediler. Imanlylar öz ýalňyşlygyny aç-açan düşündirdiler we näme sebäpden Rebbine 1844-nji ýylda garaşandyklarynyň esalaryny beýan etdiler. Olaryň garşydaşlary öňe sürilen güýçli esaslara garşy hiç hili delil getirip bilmediler. Şeýle-de bolsa, ýygnaklaryň gahary alawlandy; olar subutnamalary diňlemezlige we beýlekiler eşidip bilmesin diýip, bu şaýatlygy ýygnaklardan daşarda goýmaga aýgyt etdiler. Hudaýyň özlerine beren ýagtysyny başgalardan gizläp bilmejek bolanlar ýygnaklardan çykaryldy; emma Isa olar bilen bile boldy, we olar Onuň ýüz-görkünüň ýagtysynda şat boldular. Olar ikinji perişdäniň habaryny kabul etmäge taýýarlandylar.” Early Writings, 235–237.

Petr ýüz kyrk dört müňi aňladýar; olar Litch ýaly Yslam we bir patyşalygyň soňy barada düzedilen pygamberligi öňe sürýärler; Snow ýaly hem Petr ýapylan gapy barada düzedilen pygamberligi öňe sürýär. Yslamyň ikinji hasraty baradaky Litchiň habary daşarky bir pygamberlikdi, Snowyň ýapylan gapysy bolsa içerki bir pygamberlikdi. Snow üçin bu iş Reb sanlardan elini çekende başlady, we şonda öň 1843-nji ýyly subut edýär diýip hasaplanylýan şol bir delilleriň aslynda 1844-nji ýylyň 22-nji oktýabryny subut edýändigini gördü. Litch üçin bolsa bu, ýerine ýetirilende Ylham onunjy bapdaky perişdäni ýeriň we deňziň üstünde durmak üçin aşak düşüren bir

hasaplamady.

Litchiň öz öňki çaklamasynyň düzedilmegini onuň ýerine ýetmeginden on gün öň gaýtadan hasaplap çykaryşy, öňki bir çaklamany düzetmek işiniň synagdygyny görkezýär. 1840-njy ýylda başlanşyň we 1844-nji ýylda tamamlanşyň, gaýtadan hasaplanyp hakyky Ýarygije Gykylygyna öwrülýän bir çaklamanyň pygamberlik nyşanydygy hakykatdanam şeýlemi? Ýarygije Gykylygynyň yglan edilmegi bilen jemlenen Millerit taryhynyň alfasy we omegasynyň, bir ýüz kyrk dört münüň hakyky Ýarygije Gykylygynyň pygamberlik aýratynlyklaryny hakykatdanam nusgalaýarmy?

Düzeldilen önünden aýdylýan habaryň yglan edilen iki döwründe-de Millerit habaryna garşy jedel ýüze çykdy, çünki ol habar halky biynjalyk edýärdi. Petrus Kesariýa Filipide duranda, Kesariýa Filipiden öň başlanan habaryň üstünde jedel bar, çünki ol habaryň diňe Petrusuň sözi bilen ýagyşyň ýagjakdygyny tassyklaýan ýerine ýetme hut şoldur. Kesariýa Filipi surnaýlar baýramydyr; bu ýagdaý Mesihini iki şagirdini — ikinji perişdani aňladýanlary — Yslamyň eşegini çözmek üçin ibermegi bilen gabat gelýär. Yslamyň eşeginiň çözülmegi Exeter lager ýygnaгыnda Gijeki Agyryş habarynyň başlanandygyny yglan edýär, çünki Samuel Snow at üstünde bir gün gijä galyp, 13-nji awgustda gelmek bilen, açylyş gününde gelmän, garaşyp duranlygy sebäpli gijikme döwrüniň tamamlanmagyny we ýygnaк 17-sinde tamamlananda joşgunly tolkun kimin alnyp gidiljek habaryň başlanmagyny belleýär.

Millerit taryhyndaky jedel, patyşa Ahabyň aýyplamalary we Mesih Iýerusalime girende gürrüňe sapyp jedelleşen ýahudylaryň garşylygy — bularyň ählisi surnaýlar baýramynda, eşek boşadylanda, öz jemine ýetýän bir jedeli görkezýär. Eşegiň boşadylmagy, başlangyçda Kaesareýa Filippide Adventizmiň üstüne ýapyk gapyny we döwrüň ahirynda Kaesareýa Maritimada ýene bir ýapyk gapyny görkezýän pygamberligiň tassyk edilmegidir. Eşek ABŞ-a, şol sanda Tennessi ştatynyň Neşwil şäherine urýan üçünji waýyň Yslamy nyşanydyr. 2020-nji ýylyň 18-nji iýuly barada başa barmadyk önünden aýdyşlyk, Reb Öz elini çekip, Isa Mesihini ylhamyny möhürsizländigini saýyn, indi tapgyrlygyny düzedilýär. Şol möhürsizleme 2023-nji ýylyň iýulynda çölde başlandy.

Danyýel On Birinji bapdaky görnüş

Surna baýramy üçünji hasrat bolan, Yslamy aňladýan ýedinji surnany nyşanlaýar. Surna urşuň daşarky duýduryş habarydyr, emma ol mukaddes ýygnaгыsya içerki çagyryş hökmünde hem düşünilip bilner. Ikinji ybadathana synagynyň otuz güni tamamlananda başlanýan lakmus synagy hökmünde ol hem daşarky, hem-de içerki habardyr. Birinji düýpli synag biziň eramyzynyň 2024-nji ýylyň ýazynda, Daniel 11:14-de görkezilişi ýaly, antikristiň daşarky görnüşi bilen geldi.

Şol döwürlerde günorta patyşasyna garşy köpler turar; seniň halkyňyň zorlukçylary hem görnüşi berkitmek üçin özlerini beýgelerler; emma olar ýykylarlary. Daniel 11:14.

Öňki aýatda Panium tanadyldy, we Paniumyň şaýatlygy on başinji aýata çenli dowam edýär.

Çünki şimal patyşasy yzyna dolanar we öňkindäkiden has uly bir köplügi topar; hem-de birnäçe ýyldan soň ol hökman uly goşun we köp baýlyk bilen geler. Daniýel 11:13.

Onunjy aýatlaryň onundan on başinjisine çenli agzalaryň demirgazygynyň patyşasy papalygynyň wekili bolan güýjüdir; ol onunjy aýatda Ronald Reagan arkaly görkezildi, haçanda demir perdäniň diwary 1989-njy ýylyň 9-njy noýabrynda Berlin diwarynyň ýykylmagy bilen öňünden nusgalanşy ýaly aýrylanda. On altynjy aýat ýekşenbe kanuny wagtynda ybadathana bilen döwletiň arasyndaky bölünişigiň diwarynyň aýrylmagyny görkezýär. On birinji we on ikinji aýatlar 2014-nji ýylda başlanan ukrain urşuny aňladýar, on üçünji aýat bolsa 2024-nji ýylyň saýlawyny görkezýär; şol wagtda Reagan-dan bäri sekizinji prezident bolan Trump, öňki ýedi prezidentden bolup durýan sekizinji prezident hökmünde hem, has uly güýç bilen “yzyna dolanýar”, sebäbi ol dolananda “öňküsinden has uly köpçülik bilen öňe çykar we, gürrüňsiz, birnäçe ýyllardan soň geler.” “Birnäçe ýyllar” Joe Bideniň dört ýylydyr.

2024-nji ýyldan soň, on üçünji aýata laýyklykda, Rim Paniumyň pygamberlik taryhyna goşular. 2025-nji ýylyň 8-nji maýynda ruhy şöhratly ýurtdan bolan ilkinji papa saýlandy we ol köp manyly pygamberlik häsiýetlerini özünde göterýän Leo adyny saýlady. Soňra on başinji aýatda söweş başlanýar.

Demirgazyk patyşasy gelip, galanyň daşyna toprak üýşürüp, iň berk berkitilen şäherleri basyp alar; günortanyň güýçleri oňa garşy durup bilmez, hatda onuň saýlanan halky hem; garşy durmaga hiç bir güýç galmaz. Daniel 11:15.

Panium söweşi on başinji aýatda başlanýar we Donald Tramp tarapyndan şekillendirilen ýer haýwany günortanyň şalygyny ýeňer. On birinji aýatdaky günortanyň patyşasy, papalygynyň ygtyýarly wekili bolan Ukraina garşy urşa başlady; bu güýç bolsa onunjy aýatdaky papalygynyň ygtyýarly wekili bolan Amerikanyň Birleşen Ştatlary tarapyndan maliýeleşdirildi we goldanyldy. Günortanyň patyşasy Rafiýa söweşinde ýeňiji bolardy, emma bu ýeňşiň yz ýanynda, günortanyň aňdarma şalygynyň çöküşi bilen hemişe baglanyşykly bolan tapgyrly dargama günortanyň patyşasyny juda ejiz ýagdaýa salar, şonda demirgazygynyň patyşasy öňküsinden has güýçli ýagdaýda dolanyp gelip, Panium söweşine taýýarlanar. Amerika Birleşen Ştatlary 2014-nji ýylda ukrain urşuny başlan wagty Russiýa we Putin günortanyň patyşasydyr. 2022-nji ýylda çozuş başlandy we gan akyp başlady. 2024-nji ýylda demirgazygynyň patyşasy dolanyp geldi.

Petr Kesariýa Filipisindedir; bu, Ýarygije Çagyryşynyň habarynyň yglan edilmeginiň başlangyjydyr. Petr, Ilýasa we Litç hem-de Snou arkaly şekillendirilen Milleritlere meňzeş görnüşde, öňden ýapyk gapy we Yslam barada öňünden aýdylan habary beýan edipdi. Şol habaryň amala aşmagy, hakyky we ýalan soňky ýagmyr habarlarynyň, şeýle hem hakyky we ýalan habarçylaryň arasyndaky tapawudy ýüze çykarýar. Petriň habary Naşwil we Yslam baradaky düzedilen habardyr, we ol Kesariýa Filipisinde duranda, ol Paniumda durýar — on altynjy aýatyň ýekşenbe kanunyna alyp barýan söweşinde. Petriň öňünden aýdan habarynyň amala aşmagy, Yslam boşadylanda Ýarygije Çagyryşynyň yglan edilmeginiň başlangyjyny görkezýär; bu hem, setir üstüne setir, Panium söweşi gelip ýetende şol bir wakadyr.

Danyýeliň onunjy bapdaky Görnüşi

Surna baýramy Yslam bolan, üçünji waýy aňladýan ýedinji surna nyşanlaýar. Surna duýduruş habarydyr, şeýle hem mukaddes ýygmanyşyga çagyryşdyr. Şeýle hem ol ikinji ybadathana

synagynyň otuz güni tamamlananda başlanýan litmus synagydyr. Antihristiň ilkinji düýpli daşarky synag görnüşi 2024-nji ýylyň ýazynda geldi, we Danyýel 10-da şekillendirilişi ýaly, Mesihniň ikinji içki synag görnüşi 2026-njy ýylda geldi.

Soňra men gözlerimi ýokaryk galdyryp garadym, ine, zygyr geýnen bir adam bardy; onuň biline Uphaz altynynyň iň nepisinden guşak guşalypdy. Onuň bedeni hrizolit ýalydy, ýüzi ýyldyrymyň keşbi kimindi, gözleri oduň çyralary ýalydy, gollary we aýaklary ýalpyldap duran bürünjiň reňkine meňzeýärdi, sözleriniň sesi bolsa köpçüligiň sesi ýalydy.

Men, diňe Daniýel, şol görnüşi gördüm; çünki meniň bilen bolan adamlar görnüşi görmediler; emma olaryň üstüne beýik bir titreme düşdi, şonuň üçin olar gizlenmek üçin gaçyp gitdiler.

Şonuň üçin men ýalňyz galdym-da, bu beýik görnüşi gördüm; mende hiç bir güýç galmady, çünki meniň görküm içimde çüýreme öwrüldi, we mende hiç bir güýç saklanyp galmady.

Emma men onuň sözleriniň sesini eşitdim; we onuň sözleriniň sesini eşidenimde, ýüzin ýere bakyp, çuň uka batyp ýatyrdym.

Ine, seret, bir el maňa degdi, ol meni dyzlarymyň we ellerimiň aýalarynyň üstüne goýdy. Ol maňa şeýle diýdi: «Eý, gaty söýülýän adam Daniýel, saňa aýdýan sözlerime düşün we dik dur, çünki indi men saňa iberildim». Ol bu sözi maňa aýdanda, men sandyraklap ýerimden turdum. Soňra ol maňa şeýle diýdi: «Gorkma, Daniýel, çünki sen düşünmek üçin ýüregiňi goýup, Hudaýyň huzurynda özüňi kiçeldip başlan ilkinji gününden bäri sözleriň eşidildi, men hem seniň sözleriň sebäpli geldim. Emma Pars patyşalygynyň serkerdesi maňa ýigrimi bir gün garşy durdy; emma, ine, baş serkerdeleriň biri bolan Mikail maňa kömek etmäge geldi; men hem Parsyň patyşalarynyň ýanynda galdym. Indi bolsa soňky günlerde halkyň başyna nämeler geljekdigine saňa düşündirmek üçin geldim; çünki bu görnüş entek köp günler üçindir». Ol şeýle sözleri maňa aýdanda, ýüzümi ýere saldym we dilim tutuldy.

Ine, ynha, adam ogullarynyňky ýaly bir meňzeşlikdäki biri dodaklaryma degdi; şondan soň agzymy açyp gürledim-de, öňümde duran oňa şeýle diýdim: Eý, jenabym, bu görnüş sebäpli hasratlarym üstüme indi, mende hiç güýç galmady. Çünki bu jenabymyň hyzmatkari bu jenabym bilen nädip gürleşip biler? Çünki maňa gelsek, şol bada mende hiç güýç galmady, hatda mende dem hem galmady.

Soňra adamyň keşbine meňzeş biri ýene gelip maňa degdi we meni güýçlendirdi. Ol şeýle diýdi: «Eý, juda söýülýän adam, gorkma; saňa parahatçylyk bolsun; güýçli bol, hawa, güýçli bol». Ol maňa sözläp gutarandan soň, men güýçlendim-de: «Goý, agam sözlesin; çünki sen meni güýçlendirdiň» diýdim. Daniel 10:5–19.

Danyýel ýigrimi ikinji günde ahyrky günlerdeki asman Baş Ruhany synyň görnüşini görýär. Rimiň bu görnüşi berkarar etmegi baradaky görnüş 2024-nji ýylyň esaslandyryjy we alfa synagy boldy, Mesihniň görnüşi bolsa ybadathana synagydyr. Ol Danyýelden gaçyp, gizlenýän synpyň aýrylmagyny emele getirýär. Ol synp ýalanlaryň we galplygyň astynda gizlenýär, şu sebäpli hem olar güýçli aldawa duçar bolýarlar.

Soňra Daniýele üç gezek degilýär: ilki Jebraýyl tarapyndan, soňra Mesih tarapyndan, soň bolsa üçünji gezek ýene-de Jebraýyl tarapyndan. Iň Mukaddes Ýerde Daniýele üç gezek degilmegi onuň berkidilmegini şekillendirýär; çünki ol görnüşi göreninde güýçsüz bolup başlaýar, emma üçünji degenişden soň ahyrsoňy berkidilýär. Ol soňky günlerde Hudaýyň halkynyň başyna nämeler geljekdigine düşünmek üçin berkidilýär. Soňky günlerde Hudaýyň halkynyň başyna gelýän zatlar baradaky pygamberlik habary on gyz hakyndaky tymsalda görkezilen habardyr.

Danyýel güýjüniň galmandygy ýagdaýda başlaýar, çünki Mesihe degişli aýna kimin görnüş ony güýjsüz galdyrdy; emma üç gezek degilmegiň ahyrynda ol güýçlendirilýär, we “güýçli bol, hawa, güýçli bol” diýen buýruk gaýtalanma bolup, ikinji perişdäni ýa-da ikinji synagy alamatlandyrýar. Ikinji synag ybadathana synagydyr; şol ýerde Hudaýyň halky Exeter düşelge ýygnagy tamamlananda Gijäniň ýarysyndaky Gykylygyň habaryny wagyz etmek üçin güýçlendirilýär. Şol synag ybadathananyň synagydyr; şol ýerde esas we burç daşy bolan baş daş ybadathananyň ajaýyp baş daşyna öwrülip, şeýlelikde onuň tamamlanandygyny görkezýär. Danyýel iň Mukaddes Ýere iman arkaly giren ýigrimi ikinji günde güýçlendirilýär. Şonda Jebraýyl oňa degýär, soňra Mesih oňa degýär, soňra bolsa Jebraýyl oňa ýene-de degýär. Şonuň üçin Danyýel iň Mukaddes Ýerde habary wagyz etmek üçin güýçlendirilýär; şol ýerde ol Mesihi iki perişdäniň arasynda görýär, we iň Mukaddes Ýerdäki Mesihiň ortada duran ýeri rehim kürsüsidadir; iki örtüji kerup hem tagtda oturan Mesihiň Şekina şöhratynyň nurundan ыşyklandyrylýan sandyga seredýärler. Danyýel onunjy bapdaky görnüş pygamberlik taýdan şeýle gurluşa eýedir: Danyýel tagtda, rehim kürsüsiniň üstünde Şekina hökmünde Mesihiň şöhratyna seredýär, şol bir wagtda iki örtüji kerup hem sandyga nazar dikýär!

Surna baýramyndan ön Eliýa özüniň ýagşy baradaky habarynyň Reb tarapyndan gelen ýagşy baradaky ýeke-täk habar bolandygyny ön sürýär, hem-de ol, ahyrynda kimiň habarçy bolup, kimiň däldigini we nämäniň habar bolup, nämäniň däldigini subut edýän bir görkezme bilen jemlenýän pygamberligi orta goýýar. Karmelden ön üç ýarym ýyl dowamynda patyşa Ahap Eliýany gözläpdi, çünki Karmelden ön gelýän jedel döwri bar. Karmel dagy häsiýetiň aýan edilýän lakmus synagyndan başga zat däl. Millerçi taryhyň şol bir döwründe hem şol bir şaýatlyk bardy, sebäbi habary ýigrenenler wepaly adamlary ýygnaklardan çykardylar, şondan soň bolsa wepalylyk, ýüz öwrülip geçilýän gaçan önki äht halkynyň arasyndan adamlary çykmaga çagyrylýan bir habary galdyrdylar.

Petr, Joeliň habaryny ygılan edýän Pentekostal ýekşenbe güni kanunynda dur, bu bolsa, Exeter lager ýygnagynyň ahyrynda, Ýarygije Gygyrsynyň döwri başlananda, Petriň şol bir habary ygılan edýändigini aňladýar; şol döwür Petriň öňden aýdan habarynyň, Snow bilen Litchiň habarlary ýaly, düzedilip goýlan wagtynda başlady. Jedel elmydama önünden aýdylan zadyň amala aşmagyndan ön gelýär. Şeýlelikde, jedel önünden aýdylan zadyň amala aşmagyndan ön başlanýar.

Ahaby, Izebeli we onuň pygamberlerini, şeýle hem Mesihiň günlerindäki ownuk-uşak jedel edýän ýehudylary we Millerit taryhynyň gaçan protestantlaryny howsala salýan habar Petrus tarapyndan Ýoel kitaby hökmünde kesgitlenýär. Eşegiň boşadylmagy bilen bellik edilýän üçünji lakmus synagyndan ön, Petrusyň habary Laodikýanyň Adventizmi tarapyndan hüjüme sezewar edilýär, we Petrus bu garşylyga şeýle jogap berýär: ilçiler serhoş däl, olar diňe Ýoeliň üç baplygynyň amala

aşmagydyr. Ýoeliň üç baplygy Laodikýanyň Adventizmini ýiti ýazgarmak bilen başlanýar. Habar güýçli içgiden serhoş bolanlaryň gulagyna ýetende, olar jogap bererler. Olar Mesih Iýerusalime barýan ýolunda dagdan inip gelýärkä Ony garşyladylar, we Iýerusalimde-de Ony ýene garşy aldylar.

Eşek boşadylýar, giriş başlanýar; ownukçyl ýewreýler habaryň sesiniň kesilmegini isleýärler. Isa dowam edýär, soň bolsa saklanyp, adventizmiň synag möhletiniň soňky günü üstünde aglaýar. Soňra Iýerusalimde habaryny bes etmegini halka isleýän ýewreýler bilen ýene bir ýüzbe-ýüz boluşma bolýar. Şol gün Gün ýaşanda, ýewreý milletiniň synag möhleti ýene bir basgançaga ýetdi. Garşylyk görkezijiniň ösüşi haça çüýlenip öldürilmäge çenli dowam edýär, ol bolsa çynlakaý görnüşde Lazaryň direldilmegi bilen başlapdy; bu waka ikinji perişdäniň gelşini hem-de gijikme wagtyňyň gelendigini alamatlandyrdy.

Betaniýa Iýerusalime şeýle bir ýakyndy welin, Lazarusyň direldilişi baradaky habar tiz wagtdan şähre ýetirildi. Mugjyzany gözi bilen gören içalylar arkaly ýehudy ýolbaşçylary gysga wagtyň içinde ýagdaýyň hakykatyna doly habarly boldular. Näme edilmelidigi barada çözüň çykarmak üçin Sanhedriniň mejlisi derrew çagyryldy. Mesih indi ölümiň we mazaryň üstündäki hökümüne doly ýüze çykarypdy. Şol beýik mugjyza Hudaýyň adamlara, Öz Ogluny olaryň gutulyşy üçin dünýä iberendigini görkezmek maksady bilen hödörlän in soňky, in ýokary subutnamasydy. Bu, akyl-paýhasyň we nurlanan wyždanyň ýolbaşçylygy astynda bolan her bir aňy ynanyma ýeterlik ylahy güýjüň aç-açan görkezilişidi. Lazarusyň direlişine şaýat bolanlaryň köpüsi Isaga ynanmaga getirildi. Emma ruhanylaryň Oňa garşy ýigrenji has-da güýçlendi. Olar Onuň ylahy tebigatynyň has pes subutnamalarynyň hemmesini ret edipdiler, indi bolsa bu täze mugjyza diňe olaryň gaharyny artdyrdy. Ölen adam gündiziň açyk ýagtylygynda, köp sanly şaýatlaryň önünde direldilipdi. Şeýle subutnamany hiç bir hile bilen ýalana çykaryp bolmaýardy. Hut şonuň üçin hem ruhanylaryň duşmançylygy has ölümcildi boldy. Olar Mesihiň işine böwet goýmakda öňküsinden-de beter aýgytly boldular.

“Sadukiler, Mesihe o diýen oňalyly bolmasalar-da, Fariseýler ýaly Oňa garşy beýle derejede ýowuzlykdan doly däldiler. Olaryň ýigrenji beýle aý däldi. Emma indi olar düýpli derejede howsala düşdüler. Olar ölüleriň direljegine ynanmaýardylar. Özleriniň diýilýän ylmy subutnamalaryny öňe sürüp, ölen bedeniň täzeden ýaşa getirilmeginiň mümkin daldigi barada pikir ýöredipdiler. Emma Mesihten çykan birnäçe söz bilen olaryň nazaryýeti ýumrulydy. Olaryň Mukaddes Ýazgylary-da, Hudaýyň güýjüni-de bilmeýändikleri görkezildi. Bu gudratyň halkda galdyran täsirini aradan aýyrmagyň hiç bir mümkinçiligini görüp bilmeýärdiler. Gabryry onuň içindeki ölülerden mahrum etmäge güýji ýeten Şahsyýetden adamlary nädip ýüz öwürtmeli? Ýalan habarlary ýaýratdylar, emma gudraty inkär edip bolmaýardy, onuň täsirini nädip zyýansyzlandyrmalydygyny bolsa bilmeýärdiler. Şu wagta çenli Sadukiler Mesihi öldürmek meýilnamasyny goldamandylar. Emma Lazaryň direlmeginden soň, olar diňe Onuň ölümi arkaly Özlerine garşy eden gorkusyz paş edişleriniň önüni alyp boljakdygyna karar berdiler.” The Desire of Ages, 537.

Lazaryň ölümi Isanyň eglän dört gününüň başlangyjyny alamatlandyrdy. Onuň ölümi ikinji perişdäniň gelşini aňladýardy, ol bolsa eglenme döwrüniň başlangyjyny alamatlandyryýar. Onuň direlişi 2023-nji ýylyň 31-nji dekabrynda, 11-nji sentýabrda ýigrimi iki ýyl soň, iki şaýadyň

direlişini alamatlandyrýar. Onuň direlişi Ezeikiýeliň gurak, öli süňkleriniň direlişini alamatlandyrýar. Onuň direlişi Adamyň ýaradylmagy bilen nusgalandyrylypdy; bu bolsa palçyk bilen şekillendirilen adamzadyň ýaşaýyş demi bilen şekillendirilen Hudaýlyk bilen birleşdirilmeginden ybaratdy.

Ýahudylaryň ruhanylary bilen ýolbaşçylary Isany ýigrenýärdiler; emma köp sanly halk Onuň paýhasly sözlerini diňlemek we gudratly işleriniň şaýady bolmak üçin üýşýärdi. Halk iň çuň gyzyklanma bilen joşdurylýardy we bu ajaýyp Mugallymyň öwüt-ündewlerini eşitmek üçin Isanyň yzyna alada bilen düşýärdi. Ýolbaşçylaryň köpüsi Oňa iman etdi, ýöne sinagogadan çykarylarlar diýip gorkup, öz imanlaryny ykrar etmäge het edip bilmediler. Ruhanylar bilen ýaşulular halkyň ünsüni Isadan sowmak üçin bir zat edilmelidir diýip karar etdiler. Olar ähli adamlaryň Oňa iman etmeginden gorkýardylar. Özleri üçin hiç hili howpsuzlyk görmeýärdiler. Olar ýa öz orunlaryny ýitirmelidiler, ýa-da Isany öldürmelidiler. Ony öldürenlerinden soň hem Onuň güýjüniň janly ýadygärlikleri bolup galjaklar bardy. Isa Lazary ölümden direldipdi, şonuň üçin olar Isany öldüren ýagdaýlarynda, Lazaryň Onuň beýik güýjüne şaýatlyk etmeginden gorkýardylar. Halk ölümden direldilen adamy görmek üçin akym-akym bolup gelýärdi, ýolbaşçylar bolsa Lazary hem öldürmegi we bu galmagaly basyp ýatymagy ýüreklerine düwdüler. Şondan soň olar halky ýene-de adam däplerine we taglymatlaryna, narhunýň hem-de sadanyň ondan birini bermäge gönükdirerlerdi we olaryň üstünden täsirini täzedan gazanardylar. Olar Isany ýalňyz wagty ele geçirmek barada ylalaşdylar; çünki eger Ony märekäniň içinde tutmaga synanyşsalar, halkyň pikirleri bütinleý Oňa gönükdirilen wagtynda, özleri daşlanardylar.” Early Writings, 165.

2020-nji ýylyň 18-nji iýulynda Ýlhamdaky iki şaýat öldürüldi, hem-de ikinji perişde we gijä galma wagty geldi. 2023-nji ýylyň 31-nji dekabrynda direlişiniň iki basgançakly prosesi başlandy. Birinji basgançak binýat boldy; ikinji basgançak bolsa binýatyň üstünde ybadathananyň dikeldilmegi boldy. Laodikeýa döwri bilen häsiýetlendirilýän Ýedinji Gün Adventist buthanasy bu habary 1989-njy ýylda doglan pursatyndan bäri ýigrenýärdi, häzir hem ony ýigrenýär. Indi olar öldi diýip pikir eden, ýöne gaýtadan janlanan şol ýigrenilen şaýatlar diri bolansoň, bu habary has-da betarap ýigrenepler. Olar 2020-nji ýylyň 18-nji iýuly baradaky önünden aýdylyşy Lazaryň direlişine garalaryň görkezen zäherli ýigrenji bilen jedelleşerler. Ybadathana synagynyň taryhynda Petrus olaryň ýalňys aýyplamalaryna ähli ýalanlaryna jogap hökmünde Ýowel kitabyňa salgylanyp jogap berer.

Bu barlagy indiki makalada dowam etdireris.